

Не випадково земельний податок слабко впливає на рівень і характер використання землі, не спонукає до застосування найбільш ефективних методів землеробства. Диференціація земельного податку не повною мірою відображає розходження в родючості землі, витратах сільгосптоваривиробників, що обумовлені розходженнями їх взаємодії з ринковою інфраструктурою, яка формується. Здійснення модернізації земельних відносин, відповідно до зазначених основних напрямів й уточнених методичних основ, дозволить підсилити вплив земельних відносин, які функціонують, на позитивний розвиток сільського господарства й підвищення його ефективності.

Із усього різноманіття завдань другого етапу на перший план висувається завдання переходу до економічних методів регулювання земельних відносин, здатних реалізувати принцип економічної зацікавленості й відповідальності землевласників і землекористувачів за раціональне використання земель та їх якісний стан. Першоосновою цього регулювання є платність землекористування й ринкові механізми вторинного перерозподілу земель.

Таким чином, основними напрямами вдосконалення механізмів державного управління розвитком земельних відносин в Україні повинні бути: стимулювання цільового й високоефективного використання сільськогосподарських угідь, упровадження нових технологій, залучення інвестицій в аграрний сектор; захист інтересів учасників земельних відносин на рівноправній основі; більш досвідчений облік якості землі, кон'юнктури ринку під час встановлення земельних відносин; удосконалення інформаційного забезпечення щодо кількісного та якісного стану земельних ділянок, їх власників та землекористувачів; забезпечення збалансованого раціонального землекористування; підвищення дієвості механізмів захисту прав власників під час оренди та продажу земель; встановлення матеріальної відповідальності за стан і збереження використовуваних земель і досягнення консолідації інтересів власників землі, землевласників і землекористувачів.

Список використаних джерел

1. **Буздалов И. Н.** Теория аграрных отношений: современные представления / И. Н. Буздалов // АПК : экономика, управление. – 2000. – № 6. – С. 3 – 13.
2. **Гриценко Г.** Управление земельными отношениями на муниципальном уровне / Г. Гриценко // Международ. с.-х. журн. – 2007. – № 4. – С. 53 – 54.
3. **Латинін М. А.** Організаційно-правове забезпечення державного регулювання земельних відносин в аграрному секторі економіки України / М. А. Латинін, А. С. Чернятін // Державне будівництво : електрон. наук. фах. журн. – 2007. – № 2. Режим доступу : kqua.r.kharkov.ua/e-book/n_2_2007/doc/2/07.pdf.
4. **Латинін М. А.** Шляхи удосконалення системи державного управління земельними відносинами в Україні / М. А. Латинін, Г. І. Шарий // Публічне управління: теорія та практика : зб. наук. пр. Асоціації докторів наук з держ. упр. – Х. : ДокНаукДержУпр, 2010. – № 2. – С. 97 – 104.

5. **Панкова К.** О налоге на сельхозугодия / К. Панкова // АПК – экономика, управление. – 2000. – № 11. – С. 44 – 50.

6. **Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2012 році : щорічне Послання Президента України до Верховної Ради України. – К. : НІСД, 2012. – 256 с.**

7. **Шпикуляк О. Г.** Проблема розвитку та регулювання аграрного ринку / О. Г. Шпикуляк // Економіка АПК. – 2009. – № 7. – С. 120 – 123.

Надійшла до редколегії 05.09.12

УДК 331.556.46

Дмитро СТАНКОВ
Донецький державний університет управління

МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ МІГРАЦІЄЮ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Розглядаються тенденції міжнародної міграції в умовах глобалізації, визначаються механізми державного управління міграцією, особливості та перспективи розвитку процесів міжнародної кооперації та співробітництва в досліджуваній сфері.

Ключові слова: міграція, міжнародне співробітництво, державне регулювання, партнерство, розвиток.

Дмитрий Станков. Механизмы государственного управления миграцией в условиях глобализации

Рассматриваются тенденции международной миграции в условиях глобализации, определяются механизмы государственного управления миграцией, особенности и перспективы развития процессов международной кооперации и сотрудничества в исследуемой сфере.

Ключевые слова: миграция, международное сотрудничество, государственное регулирование, партнёрство, развитие.

Dmytro Stankov. Mechanisms of state management of migration in conditions of globalization

The tendencies of international migration in conditions globalization are considered, peculiarities and prospects the development of processes of international co-operation and collaboration in the probed sphere are determined.

Key words: migration, international co-operation, government control, partnership, development.

Міграції існували впродовж усієї історії розвитку людства: люди завжди залишали свої домівки примусово або добровільно, переселяючись на нові місця всередині країни або за її межами. При цьому в будь-яку епоху існували значні міграційні потоки, які впливали на розвиток окремих країн та регіонів світу. Власне кажучи, саме з розвитком міжнародної міграції населення і зароджується процес глобалізації, який

характеризується встановленням місцевих економічних, політичних, інформаційних, культурних та інших зв'язків між окремими країнами та регіонами, які, у свою чергу, стають визначальною компонентою їх майбутнього розвитку. Без процесів глобалізації, коли все нові й нові маси людей залучалися до ринків праці, ринків споживчих товарів, коли завдяки міграційним потокам освоювалися нові території і природні ресурси, коли, нарешті, усе більша частка світового населення отримувала необхідні трудові навички та залучалася до планетарного суспільного розподілу праці, не виникла б сучасна система виробництва, принциповою рисою якої є відкритість та взаємодоповненість національних економік.

Саме глобалізація міжнародної міграції населення є однією з основних тенденцій сучасних глобалізаційних процесів, які набувають усе більш закономірного характеру. Як наслідок, починаючи з останньої чверті ХХ ст., багато дослідників називають сучасну епоху «ерою міграції», тим самим підкреслюючи особливу роль міграційних потоків у розвитку сучасного світу. Це й не дивно, оскільки і рух товарів та технологій, і рух капіталу, і переміщення культурних цінностей обумовлені рухом населення через державні кордони.

Дослідженнями шляхів розвитку механізмів державного управління міграційними процесами займаються такі вчені: М. Біль, М. Відякіна, Е. Лібанова, О. Позняк, П. Казьміркевич, О. Львова, В. Чумак, В. Шамраєва та ін. Науковці розглядають широке коло питань, серед яких: зв'язок міграційних процесів із формуванням трудового та інтелектуального потенціалу національної економіки; міграційна політика Європейського Союзу (ЄС) та її вплив на міграційну політику України; трансформація сучасної міграційної політики України тощо.

Серед аспектів досліджуваної проблеми, які потребують подальшого розвитку, слід виокремити питання вдосконалення механізмів державного управління міграційними процесами шляхом активізації міжнародного співробітництва та транскордонного партнерства.

Метою статті є аналіз механізмів державного управління міжнародною міграцією в умовах глобалізації та дослідження на цій основі механізмів державного управління міграційними процесами, особливостей і перспектив розвитку процесів міжнародної кооперації та співробітництва в досліджуваній сфері.

Зростаюча взаємозалежність між країнами, яка обумовлена міграцією населення, пов'язана:

- з розвитком інтеграційних процесів та розширенням взаємозалежності національних економік;
- нарощанням обумовленого демографічним фактором економічного розриву між країнами, які розвиваються, та розвиненими державами;
- удосконаленням засобів зв'язку та транспортної системи. Це дозволяє інформації, товарам і населенню вільно та швидко переміщуватися навіть

між досить віддаленими в географічному плані територіями;

– діяльністю міжнародних інститутів і транснаціональних корпорацій, а також зростанням чисельності громадських організацій та інших інститутів, які, наймаючи на роботу співробітників у різних країнах, сприяють тим самим їх переміщенню через кордони держав;

– соціальними зв'язками, що виникли й розвиваються у результаті інтернаціональних шлюбів. Їх основою є міграція населення, яка сприяє не лише об'єднанню сімей, а й формуванню світової системи взаємодопомоги.

Глобалізаційні процеси, які загострили нерівність умов та можливостей у різних країнах, сприяли зростанню міждержавних переміщень населення, призвели до кардинальних змін у масштабах і структурі світових міграційних потоків, надали подальший імпульс для формування принципово нової міграційної ситуації у світі. Її важливими характерними рисами є: безпрецедентне розширення масштабів міжнародної міграції та формування своєрідної «нації мігрантів»; розширення географії міжнародних міграцій та залучення до сфери поширення світових міграцій майже всіх країн світу; трансформація структури міграційних потоків відповідно до потреб ринку праці, який набуває глобалізаційного характеру; посилення ролі діаспор у соціально-економічному розвитку країн, з яких населення емігрує, та формування міграційних мереж; визначальна роль економічної і перш за все трудової міграції; неухильне посилення і структурна непереборність нелегальної імміграції; зростання масштабів та розширення географії примусових міграцій; збільшення значущості міжнародної міграції населення в демографічному розвитку світу в цілому; подвійний характер міграційних процесів, які мають як позитивні, так і негативні наслідки, на глобальному, регіональному і національному рівнях [1 – 2].

Унаслідок процесів глобалізації здійснюється формування нового міжнародного розподілу праці, у якому мігранти відіграють важливу роль, заповнюючи економічні ніші та галузі національної економіки країн, у які імігрують. Глобалізація виробничих процесів та поширення інформаційних і комп'ютерних технологій призводять до уніфікації вимог до кваліфікації робітників, стандартів управління працею, зростання ролі сучасних професій, для яких національна належність втрачеє своє значення, а географічні кордони перестають бути реальним обмеженням під час працевлаштування. У сучасних умовах мігранти, у тому числі нелегальні, стають важливим елементом конкурентної боротьби як між великими транснаціональними корпораціями, так і між «аутсайдерами» світового глобалізаційного процесу, тобто невеликими підприємствами сфери виробництва та послуг [3; 5].

Сучасні дослідження проблем розвитку державного регулювання міграційних процесів в Україні є велими актуальними. Серед основних напрямів, у межах яких передбачається здійснювати розробку та реалізацію заходів щодо вдосконалення державного регулювання

міграційних процесів, слід, на нашу думку, виокремити такі:

1. Забезпечення умов для інтеграції вимушених мігрантів у соціальне середовище на основі розроблення та реалізації нових підходів і напрямів щодо облаштування біженців і вимушених переселенців, створення гнучких механізмів використання ними різних видів позик, кредитів, житлових субсидій. Причому необхідно брати до уваги той факт, що, оскільки можливості держави щодо прийому й облаштування мігрантів обмежені, підтримку доцільно надавати лише найуразливішим верствам населення або громадянам з невідкладними потребами. Основні ж зусилля при цьому слід концентрувати на створенні умов для їх самозабезпечення та самооблаштування.

2. Сприяння залученню іммігрантів в Україну, ураховуючи інтереси забезпечення національної економіки та її галузей необхідними трудовими ресурсами. При цьому в Плані заходів з реалізації Концепції державної міграційної політики передбачається не лише вивчення можливостей створення ресурсних центрів з питань імміграції з метою захисту українських іммігрантів за кордоном, але й сприяння добровільному поверненню в країну висококваліфікованих спеціалістів і робітників, гостра потреба в яких є відчутною для економіки України [7]. У зв'язку з цим таким органам державної влади, як Державна міграційна служба (ДМС), Міністерство внутрішніх справ (МВС), Міністерство соціальної політики (Мінсоцполітики), Міністерство юстиції (Мін'юст), регіональні державні органи з питань міграції, потрібно розробити заходи селективної міграційної політики (за окремими регіонами, професіями, кваліфікаційними ознаками) з урахуванням необхідних пропорцій залучення іммігрантів в Україну на тимчасовій і постійній основі. У Плані заходів з реалізації Концепції державної міграційної політики протягом 2012 р. також передбачається посилення взаємодії центральних і місцевих органів влади щодо контролю над залученням та використанням іноземної робочої сили; захисту вітчизняного ринку праці щодо забезпечення пріоритетного права українських громадян на зайняття вакантних робочих місць [2].

3. Посилення впливу міграційних процесів на забезпечення галузей економіки окремих територій кваліфікованою робочою силою. Цей напрям передбачає створення умов для посилення територіальної мобільності робочої сили (зокрема, на основі розвитку регіональних ринків житла та необхідних соціальних послуг) з урахуванням необхідності запобігання надмірній концентрації мігрантів в одніх регіонах та необґрутовано високого відливу населення в інших, захисту країни від незаконної міграції та сприяння легальній імміграції іноземної робочої сили, створення механізму соціальної підтримки добровільних та вимушених переселенців, залучення їх в український соціум, організація роботи з вивчення державної мови мігрантами та біженцями, які цього потребують (у пріоритетному порядку – громадян країн СНД) [8; 9].

Унаслідок того що 27 країн-членів ЄС, який було створено згідно з Договором про Європейський Союз (Маастрихтський трактат) у лютому 1992 р., усе частіше зазнають труднощів у вирішенні міграційних проблем, зростає необхідність в ефективній співпраці різних країн у цій сфері. Зокрема, узгоджене управління міграцією необхідне для забезпечення впорядкованих міграційних процесів.

Ще раніше, у 1951 р., було створено Міжнародну Організацію з міграції (МОМ). Головною передумовою для її створення була необхідність регулювання великих потоків мігрантів до Європи після Другої світової війни. Генеральний директор МОМ Уельям Лесі Свінг так визначив головну місію цієї основної міжурядової організації: «Мос бачення МОМ – це організація професіоналів у тісній співпраці, яка заснована на довірі, ураховує побажання держав-членів і ефективно та з економією коштів допомагає державам-членам в управлінні міграцією на благо всім» [6] (тут і далі переклад автора. – Д. С.). Організація нараховує 126 країн-членів та 17 країн-наглядачів, понад 400 відділень на місцях; крім того, в усьому світі діє 100 місій МОМ.

За програмою технічної співпраці у сфері міграції (ТСМ) МОМ пропонує урядам та іншим агентствам технічні, інтелектуальні, стратегічні ресурси для поліпшення їх можливостей щодо управління міграцією. Така співпраця є важливим аспектом для загальної технічної співпраці як ключової стратегії ООН щодо розвитку. Прикладом такої ефективної співпраці може бути сприяння Міжнародною організацією з міграції у поверненні з Сирії 54 українським жінкам та їх дітям у 2012 р. Ще близько 30 осіб повинні повернутися найближчим часом, наразі представництво МОМ та Посольство України в Дамаску організовують їх подорожі додому. Раніше ряд держав звернулися до МОМ із проханням допомогти відправити їх громадян із Сирії на батьківщину, і наразі таке сприяння було надано понад 600 мігрантам із різних країн, зокрема й громадянам України, а у 2011 р. МОМ допомагала з евакуацією українців із Лівії [7].

Для досягнення цілей щодо управління міграцією МОМ визначає, що міграція (і те, як її управлюють) є предметом занепокоєності в усьому світі, вона нерозривно пов’язана з такими найголовнішими проблемами сьогодення, як торгівля, розвиток, національна безпека країн, здоров’я їх громадян, навколоїшнє середовище. МОМ відповідає на потреби і пріоритети урядів, але ця організація також спирається на міжнародні принципи дотримання прав людини й підвищення добробуту мігрантів.

МОМ пов’язує свою діяльність у сфері ТСМ переважно з розвитком, особливо в контексті регіональних міграційних діалогів, посткризової реабілітації та особливих потреб країн з переходною економікою. Це передбачає співпрацю в ідентифікації проблем та пошуку реалістичних шляхів їх вирішення, посилення можливостей урядів в адмініструванні, особливо в країнах, які перебувають на шляху до формування демократичних громадських структур і до яких, за класифікацією ООН,

належать 47 держав Азії, Африки й Латинської Америки з населенням майже 500 млн осіб, зокрема Бангладеш, Зімбабве, Кот-д'Івуар, Ліберія, Лівія, Мексика, Сомалі, Судан, Танзанія, Туніс, Філіппіни та ін. [4].

Із завершенням холодної війни і як відповідь на глобалізацію та економічний спад увага світової спільноти перемістилася з надання традиційної допомоги на стимулювання більшої самодостатності урядів-бeneфіціарів. Крім того, регіональні процеси інтеграції, які відбуваються в ЄС, Латиноамериканському Спільному Ринку Півдня, Південноафриканському Співоваристві з розвитку, викликають потребу в нових формах співпраці у сфері міждержавної міграції. Нові форми міграції та зміни в традиційних напрямах міграції населення, як нам здається, також вимагають посилення державного управління в цій сфері, включаючи нові підходи до міграційної політики та державного менеджменту, а також механізми та інструменти впровадження цієї політики. Формування політики у сфері міграції відображає необхідність дво- та багатостороннього консенсусу урядів з питань впливу міграції на трудові ринки, здоров'я, освіту, економічну та політичну безпеку країн [10].

Одним з таких інструментів, який використовує ТСМ у своїй діяльності, є допомога урядам у поліпшенні їх управлінських можливостей у міграційній політиці, законодавства й державного управління, зокрема укріплення національних можливостей у сфері управління міграцією в секторах, які відіграють ключову роль у розвитку країни. Діяльність ТСМ доповнює національні й міжнародні зусилля для більш ефективного управління міграцією. Програми ТСМ спрямовані на задоволення конкретних потреб урядів з метою розвитку всеосяжних і послідовних механізмів для вирішення міграційних проблем у міжнародному середовищі, яке швидко змінюється, проблем жінок-мігранток, незалежно від їх правового статусу, докладаючи зусиль, щоб гендерні питання були відображені в пов'язаних з міжнародною міграцією населення проектах і програмах кожної країни.

Програми і діяльність у сфері ТСМ здійснюються за чотирима напрямами:

- технічна співпраця в зміцненні управлінських можливостей урядів у міграційній політиці, законодавстві та адмініструванні;
- управління міграцією в постнадзвичайних обставинах для забезпечення країн технічною допомогою, необхідною для вирішення міграційних проблем;
- обмін експертами для передачі знань і практичного досвіду з широкого кола проблем;
- повернення та реінтеграція кваліфікованих мігрантів для запобігання «витоку інтелекту» і стимулювання соціального та економічного розвитку країн походження мігрантів.

Діяльність у сфері ТСМ може значно поліпшити розуміння міграції, укріпити інституційні можливості для роботи з нею і стимулювати

інтерактивні підходи до вирішення проблем міграції між державами. Технічна співпраця з питань міграції здійснюється безпосередньо МОМ або за допомогою залучення експертів і визначається на дво- або багатосторонньому рівні з урядами, які бажають отримати таку допомогу, донорами та іншими партнерами. Технічна допомога може здійснюватися в межах самостійних проектів або може бути частиною іншої діяльності з розвитку, яка має гуманітарний характер. Хоча ТСМ не припускає надання безпосередньої допомоги мігрантам у надзвичайних ситуаціях, така допомога може бути надана в співпраці з іншими органами, засікальними в управлінні надзвичайними ресурсами [6].

У майбутньому діяльність у сфері ТСМ в усьому світі взагалі та в Україні зокрема, на наш погляд, має бути сфокусована на таких напрямах:

- нерегулярна міграція: збільшення обсягів послуг з навчання й консультування для забезпечення ефективного транскордонного управління в усіх регіонах і забезпечення державних механізмів для урядів та інших партнерів з метою знаходження взаємовигідних дво- і багатосторонніх рішень;
- нелегальна міграція: проведення інформаційних кампаній із запобігання незаконної міграції;
- гармонізація/взаємодоповнювання політики й законодавства: забезпечення надання експертних послуг і розширення багатостороннього простору співпраці для того, щоб цей процес відбувався ефективно та гармонійно;
- трудова міграція: розширення інформаційної бази та обсягів консультаційних послуг у країнах походження мігрантів, транзиту й призначення з метою побудови можливостей урядів для кращого управління трудовою міграцією;
- удосконалення прикордонного та імміграційного контролю;
- повернення/реінтеграція мігрантів: укріплення можливостей урядів і співовариств для інтеграції осіб, які повертаються до своїх країн;
- медична допомога мігрантам;
- допомога в добровільному поверненні мігрантів;
- дослідницькі програми: розробка дослідницьких програм, спрямованих на вирішення проблем у сфері міграції.

Ураховуючи окреслені проблеми, можна зазначити, що Україна має великий потенціал для розвитку дво- та багатостороннього співробітництва з ЄС та державами-членами в галузі міграції. Активізація міжнародної співпраці є найважливішим аспектом вирішення проблем у сфері державного управління досліджуваними процесами.

Беручи до уваги існуючі тенденції до глобалізації національних економічних систем та екстерналізації демографічних процесів у різних регіонах світу, спільні проекти із широкою участю різних країн-членів МОМ відіграватимуть усе більшу роль під час розв'язання існуючих суперечностей та невідповідностей у сфері міграції.

Більш глибокий аналіз світового досвіду в цьому питанні та можливості застосування його в Україні на національному та регіональному рівнях має стати наступним етапом досліджень міграційних процесів. Упровадження цього досвіду та надання практичних рекомендацій щодо шляхів вирішення наявних питань, визначення перспективних напрямів спільніх зусиль має сприяти розвитку та вдосконаленню міграційної політики, більш активному та ефективному вирішенню проблем трудової міграції в Україні.

Список використаних джерел

1. **Біль М. М.** Управління міграційними процесами в контексті їх впливу на інтелектуально-трудовий потенціал України / М. М. Біль // Статій розвиток економіки. – 2010. – № 1. – С. 49 – 54.
2. **Зовнішні** трудові міграції населення України / за ред. Е. М. Лібанової, О. П. Позняка. – К. : РВПС України НАН України, 2009. – С. 153 – 154.
3. **Координація** міграційної політики України: уроки Польщі / уклад. П. Казьміркевич [та ін.]. – Режим доступу : www.icps.com.ua/files/articles/55/1/Migration_UP_UKR_Last.pdf.
4. **Країни**, що розвиваються. – Режим доступу : www.ukrainref.com.ua/index.php?go=Files&in=view&id=529.
5. **Лібанова Е.** Країні потрібні трудові іммігранти / Е. Лібанова // Дело. – 2006. – № 130 (182). – 6 с.
6. **Міжнародная** организация по миграции (МОМ). – Режим доступу : www.unrussia.ru/ru/agencies/mezhdunarodnaya-organizatsiya-po-migratsii-mom.
7. **МОМ** допомагає українським громадянам повернутися із Сирії. – Режим доступу : www.iom.org.ua/ua/home-page/342.
8. **Про затвердження** плану заходів з реалізації Концепції державної міграційної політики : розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 жовт. 2011 р. № 1058-р. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.
9. **Про міграцію** : Закон України від 7 черв. 2001 р. № 2491-III // Відом. Верховної Ради України. – 2001. – № 41. – Режим доступу : www.zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2491-14.
10. **Шамраєва В. М.** Спільна міграційна політика ЄС у контексті євроінтеграційних устремлінь України / В. М. Шамраєва // Акт. пробл. держ. упр. – 2009. – № 2 (36). – Режим доступу : www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/apdu/2009-2/doc/4/05.pdf.

Надійшла до редколегії 16.08.12

Юлія ЛЄРМОНТОВА

*Національна академія державного управління
при Президентові України*

Харківський регіональний інститут державного управління

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЕКСТРЕНОЮ МЕДИЧНОЮ ДОПОМОГОЮ В НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

Розглядається досвід закордонних держав щодо організації державного управління екстременою медичною допомогою в надзвичайних ситуаціях.

Ключові слова: медична система, надання допомоги, державне управління, ліквідація наслідків катастроф, надзвичайні ситуації.

Юлія Лермонтова. Зарубежный опыт государственного управления экстренной медицинской помощью в чрезвычайных ситуациях

Рассматривается опыт зарубежных государств по организации государственного управления экстренной медицинской помощью в чрезвычайных ситуациях.

Ключевые слова: медицинская система, предоставление помощи, государственное управление, ликвидация последствий катастроф, чрезвычайные ситуации.

Yulia Lermontova. Foreign experience of emergency medical help management in extraordinary situations

The experience of foreign countries on the organization of emergency medical help management in extraordinary situations.

Key words: medical system, assisting, public administration, liquidation of disasters, extraordinary situations.

Сучасні процеси інтеграції суспільства в різних сферах життя, перш за все у сфері безпеки, вимагають пошуку нових підходів до вирішення завдань за допомогою зіставлення однотипних явищ і процесів, виявлення їх загальних рис і специфіки. Саме цьому присвячується використання порівняльного (компаративного) методу в науці взагалі й можливе його застосування в окремих напрямках, включаючи державне управління екстременою медичною допомогою в надзвичайних ситуаціях (НС) [3].

Найважливішою функцією будь-якої держави є забезпечення безпеки своїх громадян, у тому числі в умовах НС природного і техногенного характеру або під час виникнення військових конфліктів. У більшості країн світу для вирішення завдань попередження та ліквідації НС, а також завдань цивільної оборони (ЦО) створено спеціалізовані державні системи [2; 4; 5; 8]. Їх основними завданнями є: організація і здійснення заходів щодо профілактики природних і техногенних катастроф, підготовка до їх можливого виникнення, ліквідація наслідків аварій, катастроф, стихійних лих, застосування можливим противником сучасних засобів ураження, а також надання медичної допомоги потерпілим [6; 13].